
Profesor církevních dějin Jaroslav Kadlec zemřel

Profesor církevních dějin Jaroslav Kadlec zemřel

Jaroslav Kadlec se narodil 10. března 1911 v Dolní Cerekvi. V letech 1921 – 29 studoval na Jirsíkově gymnáziu v Českých Budějovicích, poté v Bohosloveckém semináři tamtéž a ve třiatvaceti letech byl vysvěcen na kněze. Již rok před vysvěcením publikoval v bohosloveckém časopise svůj první článek nazvaný *Pravověrnost slovanských věrozvěstů*. Kněžskou dráhu zahájil Jaroslav Kadlec jako kaplan v Nýrsku a záhy potom jako ceremoniář tehdejšího budějovického biskupa Bárty. V posledních letech první republiky pokračoval ve studiu na Teologické fakultě Karlovy univerzity, kde byl v únoru 1938 promován na doktora teologie. Takto vyzbrojen mohl přednášet v biskupském semináři v Českých Budějovicích církevní dějiny a křesťanskou archeologii až do roku 1949. Než došlo ke změně politických poměrů se také stačil habilitovat na pražské teologické fakultě (1947) prací nazvanou *Ponížení Svaté Koruny. Dějiny jihočeského cisterciáckého kláštera z let 1420 – 1622*. Na Teologické fakultě pak působil jako docent církevních dějin až do léta 1950, kdy byla tato fakulta vyloučena ze svazku Univerzity Karlovy (v té době se také účastnil historického semináře profesora Václava Chaloupeckého na Filosofické fakultě). Na novou cyrilometodějskou bohosloveckou fakultu (která byla ve vleku komunistického režimu) docent Kadlec nepřešel a věnoval se duchovní správě v Kardašově Řečici a v Čížově. Vědeckou práci však neukončil a publikoval monasteriologické a rukopisné studie v Listech filologických a v Časopise Společnosti přátel starožitností českých. Významným dílem J. Kadlece v této době byl *Soupis rukopisů ve Státním archivu v Třeboni*. Ten však byl publikován pod výmluvným pseudonymem Jaroslav Weber, neboť J. Kadlec byl v roce 1958 zatčen a téměř tři roky vězněn na Mírově, ve Valdicích a v Hradci Králové kvůli „pobuřování“ proti lidově demokratickému zřízení. Po propuštění byl až do „Pražského jara“ zaměstnán jako dělník v pelhřimovském Agrostroji. Ani v té době však docent Kadlec nepřestal psát vědecké články, které se mu podařilo publikovat v zahraničních časopisech. V roce 1968 byl rehabilitován a od podzimu téhož roku začal znovu přednášet církevní dějiny na bohoslovecké fakultě v Litoměřicích. V té době také vyšla v římské Křesťanské akademii jeho monografie o sv. Prokopovi (*Svatý Prokop, český strážce odkazu cyrilometodějského*). Tehdy také dotvořil základní, dodnes užívaný učební text k obecným a českým církevním dějinám (*Církevní dějiny I. – IV. ; Přehled českých církevních dějin I. – II.*) a publikoval v řadě českých i zahraničních odborných časopisech. Účastnil se rovněž práce na obsáhlých *Bohemia sacra* pod redakcí F. Seibta. Postupující normalizační tlak poslal profesora Kadlece v roce 1975 do důchodu. Jaroslav Kadlec tak po druhé odešel z fakulty do duchovní správy, ale neskončil s publikační činností. Byl v té době asi nejstarším farářem ve výkonu služby, o jeho mimofádné oblíbě svědčí publikace dvou sbírek jeho kázání vydané péčí farníků. O neobvyklé vědecké plodnosti profesora Kadlece svědčí bibliografie jeho prací do roku 1989, která je publikována v prvním svazku sborníku *Mediaevalia Historica Bohemica*, a bibliografie prací od roku 1990, která byla uveřejněna ve Sborníku Katolické teologické fakulty UK sv. 4, který byl napsán právě k počtě devadesátých narozenin tohoto významného církevního historika. Tyto narozeniny oslavil v roce 2001 ještě v dobrém zdraví uprostřed svých kolegů na teologické fakultě.

Po listopadu 1989 se profesor Kadlec v neuvěřitelných osmdesáti letech vrátil na obnovenou Katolickou teologickou fakultu, která se po právu vrátila do svazku Karlovy univerzity. Pro velké *Dějiny Univerzity Karlovy* tak mohl připravit kapitolu o její nejstarší fakultě. Pražský arcibiskup jej jmenoval proboštem slavné kolegiální kapituly Všech svatých na Hradě Pražském, která byla již svým zakladatelem vyhrazena pro mistry Karlovy koleje. Až do roku 1994 přednášel Jaroslav Kadlec na fakultě a současně vedl správu dvou farností, teprve pak si ponechal pouze duchovní správu, ale neskončil s publikační činností. Byl v té době asi nejstarším farářem ve výkonu služby, o jeho mimofádné oblíbě svědčí publikace dvou sbírek jeho kázání vydané péčí farníků. O neobvyklé vědecké plodnosti profesora Kadlece svědčí bibliografie jeho prací do roku 1989, která je publikována v prvním svazku sborníku *Mediaevalia Historica Bohemica*, a bibliografie prací od roku 1990, která byla uveřejněna ve Sborníku Katolické teologické fakulty UK sv. 4, který byl napsán právě k počtě devadesátých narozenin tohoto významného církevního historika. Tyto narozeniny oslavil v roce 2001 ještě v dobrém zdraví uprostřed svých kolegů na teologické fakultě. Poslední dvě léta prožil Jaroslav Kadlec v Kněžském domově ve Staré Boleslavi, kde v pozhnaném věku zemřel v sobotu 3. ledna 2004. V tomto roce vydá teologická fakulta ještě jeho poslední velkou práci: *Dějiny kláštera augustiniánských-kanovníků v Třeboni*. Profesor Kadlec byl bezesporu jednou z jejich největších vědeckých osobností 20. století. Jeho povahu charakterizuje název posledního jubilejního sborníku: **In omnibus caritas**.